

TOSH MAYDALAGICH DETALLARINI LABARATORIYA SHAROITIDA YEYILISHGA SINASH JARAYONINI TEKNOLOGIK TAVSIFI

Usmonov Akbarali Isroiljon o'g'li

*Andijon mashinasozlik instituti “Payvandlash ishlab chiqarish texnologiyasi va
jihozlari” mutaxassisligi magistranti*

Annotasiya: *Ushbu maqolani o'qish davomida tosh maydalagich uskunasining
yeyilishga moyil bir necha detallarini labaratoriya sharoitida yeyilishga sinash jarayonini
tajribalari, ularning natijalari va texnologik tavsiflari haqida kerakli ma'lumotlarga ega
bo'lish mumkin.*

Kalit so'zlar: *Tosh maydalagich, yeyilish, yeyilishni texnologik tavsifi,*

By reading this article, you can get the necessary information about the experiments, their results, and technological descriptions of several corrosion-prone parts of stone crusher equipment in laboratory conditions.

Прочитав данную статью, вы сможете получить необходимую информацию об экспериментах, их результатах, а также технологические описания ряда подверженных коррозии деталей камнедробильного оборудования в лабораторных условиях.

Ayni texnologiyalar rivoji avj olayotgan davrda, yurtimiz yo'l qurilish va ishlab chiqarish sanoatida ham bir qator natijalarga ega bo'lmoqda. Xususan, yo'l qurilish soxasini mustaxkamligi yuqori, tabiiy va jismoniy qarshiliklar hamda yeyilishlarga bardoshli materiallar bilan taminlash davr talabi desak mubolag'a bo'lmaydi[1-2].

Yuqoridagi materialarning aynan O'zbekistonda ishlab chiqarilayotgani boshqa yetakchi davlatlar bilan raqobatlashish va yillik eksport hajmiga salmoqli hissa qo'shish imkoniyatini beradi. Bu esa quyida ko'rib chiqiladigan mavzuyimizni qay darajada dolzarbligini ifodalaydi[3-4].

Mashinalar uchun yeyilishning uchta turi belgilangan (GOST 23.002-78):Mexanik, Korrozion-mexanik va elektr toki ta'sirida yeyilishlar. O'z navbatida har bir yeyilish bir necha ko'rinishga ega[5-6].

Mexanik yeyilish mexanik ta'sirlar natijasida sodir bo'lib, u abraziv, gidroabraziv(gazoabraziv), erozoin, gidroerozion (gazoerozion), kavitsion, freting, toliqib vaqadalib yeyishlarga ajratiladi.Korrozion – mexanik yeyilish mexanik ta'sir hamda material bilan muhit orasidaximiyaviy yoki elektroximiyaviy o'zaro ta'sirlanishi tufayli sodir bo'ladi. Bu yeyilishoksidlanib va freting-korroziyadagi yeyilishga ajratiladi.Elektr toki ta'sirida yeyilish elektro-errozion yeyilish deb ataladi[7-8].

U sirtdan elektr toki o'tganda razryadlar ta'siri natijasida sodir bo'ladi. Elektr generatorlarining kollektorlari, qo'zg'aluvchan elektr kontaktlar va boshqa sirtlar ana shu turdagiyeyilishga moyil bo'ladi[9].Yeyilish turlarining klassifikatsiyalari A.K.Zaytsev,

B.I.Kostetskiy, M.M, Xrushchov,I.V.Kragelskiy va boshqa olimlar tomonidan taklif etgan. Shulardan prof. B.I.Kostyoskiyva prof. M.M.Xrushchov taklif etganlarini qisqacha ko'rib chiqamiz.B.I.Kostyoskiy taklifiga ko'ra yeyilish ilashib qolish natijasida yeyilish, oksidlabyeyilish, issiqlik ta'sirida yeyilish, abrazivdan yeyilish va chechaksimon yeyilishgabo'linad[10].

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. BOSCH Avtomobilsozlik bo'yicha spravochnik (nemis tilida). Fluent Deutschland GmbH 2007.
2. Turayev S. et al. The importance of modern composite materials in the development of the automotive industry //Asian Journal of Multidimensional Research (AJMR). – 2021. – Т. 10. – №. 3. – С. 398-401.
3. Turaev S. A., Rakhmatov S. M. O. Introduction of innovative management in the system of passenger transportation and automated system of passenger transportation in passenger transportation //Asian Journal of Multidimensional Research. – 2022. – Т. 11. – №. 3. – С. 34-38.
4. Ahmadjonovich T. S. Aminboyev Abdulaziz Shukhratbek ogli. Light automobile steel wheel manufacturing technology //Asian Journal of Multidimensional Research. – С. 18-23.2022.
5. Turaev S. The role of polymer materials used in the development of automobile industry //Asian Journal of Multidimensional Research. – 2022. – Т. 11. – №. 5. – С. 284-288.
6. Тўраев Ш. А. Автомобилларда ишлатиладиган пластик деталларига қўйиладиган талаблар ва уларнинг механик хоссаларини тадқиқ қилиш. – 2022.
7. Тўраев Ш. А. Автомобиль втулкаларининг ҳар хил полимер материалларини ейилишини аниқлаш. – 2021.
8. Ahmadjonovich T. S. et al. THE ROLE OF COMPOSITE MATERIALS USED IN AUTOMOBILE DEVELOPMENT //Scientific Impulse. – 2022. – Т. 1. – №. 4. – С. 409-414.
9. Turaev S. A., Aminboyev A. S. O. Light automobile steel wheel manufacturing technology //Asian Journal of Multidimensional Research. – 2022. – Т. 11. – №. 3. – С. 25-30.
10. Ahmadjonovich, To'rayev Shoyadbek Avtobillarda ishlatiladigan yuqori bosimli gaz ballonlarida ishlatiladigan kompozitsion polimer materiallar taxlili. Ilmiy impuls, 2022/12/1 С-106-111.